

Chorvátsko 2012

Dopravná trasa:

Komárno – Kisbér – Szekesfehervár – Letenye – Goričan – Zagreb – Starigrad – Zadar

Pobytová a výletová trasa:

Starigrad – Národný park Veľká Paklenica

Zadar – prímestské letovisko Diklo – historické mestečko Nin – ostrov Pag

Informácie pre tých, ktorí by chceli navštíviť spomínané chorvátske lokality...

Doprava

Vyrážali sme z Partizánskeho v pondelok o 17.30 h. O tri hodiny sme čapovali benzín na poslednej pumpke v Komárne. V maďarskom Komarome 1 km od hranice sme kúpili diaľničnú matricu (v podstate je to len pokladničný blok s číslom auta, ktorý treba opatrovať jeden rok) za asi 18 eur na celý mesiac. Osvedčila sa nám najkratšia trasa – aj čo sa týka kilometrov, aj čo sa týka času – na Kisbér (ale nie cez mesto, len sme ho lízli) a cez obchvat Szekesfeherváru, kde treba dávať pozor na nové cesty a veľkú kruhovú križovatku, tu treba správne odbočiť najskôr na obchvat a potom na balatónsku diaľnicu smerom na Siofok. Maďarsko, tak ako Slovensko, sme zvládli tiež za tri hodiny. Od Siofoku sa pred nami blýskalo, vošli sme do búrky. Tesne pred hranicami lialo, až sme mali strach, lebo chvíľu sme nič nevideli. Presne o polnoci sme prekročili chorvátske a maďarské hranice cez Letenye, pohraničiarri kontrolovali občianske preukazy. Aj tu poriadne lialo, ale boli sme pod strechou. Asi o dvadsať kilometrov už nepršalo a polhodinu po polnoci sme sa uložili k spánku na odmorišti Ljubeščica. Ticho a pokoj a po daždi dobrý vzduch.

Po ovocných raňajkách sme vyrazili okolo piatej. V okolí Zagrebu sú nové presmerovania, tak sme omylom vyšli z diaľnice na Osjek. Ale hneď sme sa aj vrátili, zdržali sme sa asi 10 minút. Okolo desiatej hodine sme odbočili z diaľnice na Starigrad pod Velebitom (Druhé chorvátske mesto Stari Grad leží na ostrove Hvar.) Na cestarine pri Zagrebe a pri druhom výjazde z diaľnice pod Velebitom sme platili celkom asi 28 eur za diaľničné poplatky. Platili sme v eurách – dokonca dvojeurovkami, ktoré si každoročne sporíme do pokladničky. Z Partizánskeho do Starigradu je to vyše 700 km.

Starigrad

O desiatej už poriadne pripekalo. Najskôr v Seline a potom v Starigrade sme hľadali vhodný kemp. Je ich tu veľmi veľa, odhadujem na viac ako desať. V jednom takom rodinnom dokonca pýtajú príplatok za strom, ktorý poskytuje tieň. Kemp pri ústí Veľkej Paklenice bol úplne prázdny, dokonca mali voľné aj izby, ale nejako sa nám nepozdávala majiteľka. Asi tu bude „pes zakopaný“. Našli sme si kemp v hustom cypruštekovom lese, ktorý poskytuje v tých strašných horúčavách tieň po celý deň. A to bolo v tej chvíli najpodstatnejšie. Nachádza sa skoro na konci mestečka Starigrad a volá sa Plantaža. Za dve noci sme platili za dve osoby, auto a malý stan celkom 40 eur (to je 20 eur na jednu noc). Platili sme v eurách až po

skončení pobytu. Do blahodárneho mora sme vstúpili okolo 11. hodine. Pláž mala príjemne kamienky a je porozdeľovaná betónovými plochami. Je tu málo ľudí, väčšinou rodiny s deťmi, všetko zahraniční hostia. Aj stan sme mali medzi cudzincami. Z jednej strany Litvančania, Belgičania, z druhej Nemci či Poliaci. Vidieť, že tu niektoré rodiny trávia celú dovolenku. V rámci kempu je reštaurácia, kde stojí pivo 15 kún, či je to Karlovačko či Ožujsko. Po prerátaní na eurá, je to asi 2,3 eura (70 Sk).

Večer sme išli do mesta. Boli sme sklamaní, že tu niebolo ani stopy po nejakom historickom mestečku, tak, ako to má v názve. Iba samé novodobé penzióny, hotely a v každom dome apartmany a „sobe“ – izby. Sú tu však kompletne služby – asi päť pekárni, resp. predajní pečiva, asi tri klimatizované predajne potravín – tzv. konzum, otvorených do 21. hodiny, niekde aj do 22. hodiny s kompletným sortimentom. Ešte aj chlieb, čerstvé ovocie a zeleninu máte večer. My sme sa boli navečerať v reštaurácii Tota, kde sme si dali Istrijsku pizzu s domácou šunkou „prošutom“ a domácimi olivami. Hneď vedľa je slaticarna s najlepšou zmrzlinou, akú som počas tohtoročnej dovolenky jedla. Je tu aj pripojenie na internet...samozrejme

Národný park Velká Paklenica

Hlavným cieľom stanovania pod úpäťm veľkolepého pohoria Velebit bola turistika. V stredu ráno sme vstavali už o šiestej. Autom sme sa presunuli cez celé mestečko asi 6 km do Paklenice, kde nás prekvapili staručké malé kamenné domčeky na okraji mesta. Pri vstupe do parku platíme 50 kún (asi 7 eur) na osobu a odstavujeme auto na veľkom parkovisku, pár metrov od lezeckých skál. Priamo v skalách sú vytesané moderné a luxusne vybavené sociálne zariadenia a predajňa so suvenírmí, športovými potrebami a malým sortimentom potravín. Všetko je ešte zatvorené, lebo sme išli zavčasu kvôli horúčave. A dobre sme urobili. Horolezci sú už vo výškach, akoby tu, v skalách prespali aj noc. Tiež sa asi báli horúčav. Ráno a podvečer robia vysoké skaly v kaňóne tieň, na poludnie asi do 16. hodiny svieti priamo na kamenný chodníček, ktorý sa tu kľukatí. Prvú pitnú vodu sme našli po asi 3-4 kilometroch. Je dobre označená, nedá sa prehliadnuť. Každú chvíľu si môžete oddýchnuť na drevených lavičkách alebo prečítať informačné tabule náučného chodníka. Z hlavného, dobre vyloženého chodníka sú odbočky na malé úzke, už neupravované chodníky, ktoré vedú k jednotlivým vrchom – nazývaným kuky. V polovici trasy nás dobiehajú rančeri v uniformách s ťažkými batohmi, ktorí vedú za sebou malé horské koníky, nie poníky, ktoré nesú zásoby na horské chaty, tu nazývané planinárske domy. O chvíľu sme sa vytešovali z malého kamenného domčeka, ktorý stojí pod turistickým chodníkom pri potoku, kedysi slúžil ako mlyn. Svedčili o tom drevené súčasti. Zbadali sme, že voda v už tečie korytom, stráca sa až v dolnej polovici rokliny.

K prvému občerstveniu sme prišli po asi hodine a pol. Je tu pod skalou z kameňa postavené WC, asi chemické, lebo sa nespľachuje. Hneď vedľa sa prejde po drevenom mostíku k malej kamennej budove sa maľovanými okenicami. Ponúkajú tu chladené nápoje. Tretinkové pivo tu stojí 15 kún. Je však dobre chladené a k našim prehriatym konzervám s tuniakom je ideálne. Od občerstvenia chodník stúpa ostrejšie. Po asi hodine sme prišli k dvojposchodovej budove, k sídlu horskej služby, kde sa dá posedieť v tieni košatých líp (čudovali sme sa, čo tu robia lipy). Ponúkali tu domáci olej, med, rakiu a inú pálenku. V tej horúčave nemáme chuť na nič. Pri chate sú smerovníky k planinárskym domom. A tu aj končí široký, skalami kvalitne vykladaný chodník. K planinárskym domom vedú úzke, strmé a šmýkľavé chodníky.

Planinárske domy

Ako prvý sme navštívili Ivančev dvor. Vítal nás originálny pútač aj s ponúkanými službami – občerstvením domácimi produktami, jedlom, aj nocovaním. **Ivančev dvor** tvoria asi dve ubytovacie budovy a dve hospodárske budovy postavené do svahu pod veľkou skalou. Dokonca sme tu zazreli aj výdobytky techniky - solárne panely. Privítal nás mladý majiteľ a dali sme si chladené pivo. V tejto žeravej pustanine doslova malý zázrak. Vychutnávali sme si výhľady do prejdenej rokliny. Mladý muž, potomok pôvodných obyvateľov, nám veľmi ochotne ukázal aj izby, kde sa dá prespať (ak si dobre pamätám, tak za 150 kún na noc a osobu), stačí poslať rezerváciu na meil. Dokonca je tu moderné WC, sprcha, elektrina. Zobrali sme si od neho vizitku so slovami, že by tu bolo pekné prespať s celou partiou alebo rodinou, aj s vnúčatami. Bol by to zážitok. Určite ich sem raz zavedieme. Prešli sme asi 500 metrov k druhému planinárskemu domu – **Ramiča dvori**. Muž, asi štyridsiatnik, pripomínajúci pesničkára Tipeho, tam už má ďalších hostí, ktorých tak ako nás ponúka domácou palenkou. Na výber nám dal zo tri. Napriek horúčave padli vhod. Poprosili sme aj o kávu. Bola fantastická, žiadne presso, ale pravá, „smeťová“. Pýtali sme sa na druh kávy (a odvtedy sme celú dovolenku pili už len Franch kávu a po balíčku sme priviezli aj deťom ako suveníry). Ani sa nám nechcelo odísť, tak tam bolo krásne a príjemne, ale museli sme...

Pád z chodníka

Dole sme klesali prudko, chodník zo suchej hliny a kamenia bol šmýklavý. Prešli sme okolo sídla horskej chaty a pokračujeme dole asi hodinu... Vtom len výkrik a vidím, ako Peťo padá z chodníka do porastu, do hĺbky asi 2 – 3 metrov. Zeleň – kriky a stromy - ho zadržali, inak by sa skotúlal do hlbkej rokliny. Z porastu ho vytiahli dvaja Poliaci. Bol v poriadku... Hýbal všetkými údmi. Ochotný Poliak sa ešte vrátil do krikov po spadnuté okuliare. Tiež sa pýtal, či je OK. Až pomaly Peťo zisťoval, čo všetko ma doškriabané, udreté, čo všetko mu začalo silno opúchať, bolieť. Našťastie vládol ísť dole. Krvavé škrabance som obviazala šatkami, ktoré vždy nosím na turistiku. Samozrejme, že sme plánovanú návštevu tunajšej paklenickej jaskyne museli odložiť na neurčito. Bála som sa, či Peťo vôbec dôjde k autu. A odšoféruje. Napriek opuchom na nohe a na rukách sme sa ešte zastavili v predajni suvenírov, kde si kúpil ako bolestné značkovú termo šatku HAD. Bol tu celkom dobrý výber. Aspoň bude mať pamiatku (Až doma sme zistili, že presne takú istú dostala Macka na Slovensku.). Pri odchode z Paklenice som ešte odofitla babičky – domorodkyne sediace v chládku pred kamenným domčekom, a uháňali sme rýchlo do mora. To všetko vyliečilo, ochladilo, „vyžralo“ soľou všetky Peťove rany. A naozaj pomohlo. Modriny však boli parádne. Na turistiku na ďalší deň a týždeň sme mohli zabudnúť. A tak sme sa s Velebitom rozlúčili hneď na druhý deň. Z turistiky túto dovolenku už nič nebude. Som rada, že Peťo je v poriadku... Ráno sme kemp opustili čo najskôr, kým nebolo žeravo a odišli sme cez diaľnicu k Zadaru...

Zadar, Diklo, Nin, Pag

Ako sa hovorí, išli sme na blint. Pred vstupom do Zadaru sme odbočili na sever a nie priamo do centra. Po asi piatich kilometroch som len tak rozhodla – poďme k moru! a zabočili sme prvou možnou cestou k pobrežiu. A natrafili sme na letovisko Diklo, poslednú prímestskú časť Zadaru. Za polhodinu sme si našli apartmán na štyri dni a potom ďalší – lepší na ďalšie dni. Najväčšou výhodou tohto miesta bolo to, že tu nebolo veľa ľudí, ticho, pokoj. A najmä

bolo tu všetko – obchod s čerstvými potravinami a zastávka mestskej dopravy – do centra Zadaru chodili každú polhodinu až do polnoci autobusy. A tak sme každý večer od 18. hodiny do polnoci trávili v rušnom historickom centre Zadaru, kde sme obdivovali pamiatky, výstavy, múzeá, galérie, predajne so suvenírmi, ale aj atrakcie – ako morský organ, svetelnú šou – pozdrav slnku, ale najmä – každý večer nejaký koncert na rímskom fóre. Jeden deň a večer sme stráviili v Nive – historickom mestečku, kde sa práve konal šokolfest (šokol je druh tunajšej originálnej šunky). A na jeden deň sme si urobili výlet na ostrov Pag. V oboch mestách sme videli, ako sa „vyrába“ morská soľ sušením morskej vody. A tak sme si ju kúpili aj domov – deťom ako suvenírom.

V podstate sme mali turistiku každý večer – veď v historických kamenných uličkách Zadaru sme každý večer strávili na nohách šesť hodín! (Samozrejme, že keď bolo treba, mali sme si vždy kde sadnúť, keď Peťa boleli odreniny.) A stále sme mali čo objavovať, nad čím žasnúť. Proste – mesto, kde to žije. A to sa Peťovi náramne páčilo.

Dúfam, že tej ozajstnej turistiky, v chorvátskych horách a národných parkoch si na budúci rok užijeme viac.

Ala

PS: Nezabudniteľný ostane aj posledný večer, keď sa zo všetkých strán blýskalo. Do rána sa parádne po daždi ochladilo. Vstávali sme zavčasu, aby sme sa vyhli horúčavám na diaľnici. Ale... Ochladilo sa na 13 stupňov! A pod Velebitom sme asi 60 kilometrov išli iba 40 kilometrovou rýchlosťou, lebo bol orkán! Nedalo sa z auta ani poriadne vystúpiť a auto doslova na diaľnici hádzalo. Až po tunel Svätý rok. Akonáhle sme prešli tunelom do vnútrozemia, ani lístok sa na stromoch nepohol a bolo príjemne pod mrakom až domov.

PS: Najhorším zážitkom, kvôli ktorému sem, k Zadaru, už ťažko prídem – boli komáre. Ale, zaujímavé, že štípali iba v noci. Boli sme bodkovaní, akoby sme mali oýpky. Apartmán nemal sieťky! A zavretí sme spať nemohli. Nič nepomáhalo. Žiadne prípravky, do ktorých sme investovali... To je odporúčanie. Alebo varovanie?